

A kiskunmajsai zsidók útja a holokausztig

Jelige: Tulipán

Jelen dolgozat célja, hogy föltárja és elemezze a kiskunmajsai zsidóság történetét, különös tekintettel a II. világháborúra.

A főként levéltári kutatómunka formájában megvalósult kutatást az tette különösen indokolttá, hogy Kiskunmajsa esetében ilyet még senki nem végzett. Az ekképp hiánypótló tanulmány rövid történeti bevezetője bemutatja a zsidók be- és megtelepedését Kiskunmajsán, elemzi a zsidó közösség szerepvállalását a 19-20. század fordulóján polgárosodó településen, majd a vészkorszakra fekteti a hangsúlyt. A zsidótörvények hatását elemezve jól mutatja be, kiket és milyen módszerekkel tettek tönkre eben a városban is „legális”, bürokratikus eszközökkel. Külön fejezet foglalkozik a zsidóvagyon és a háború után visszatért túlélők sorsával, valamint a felelősségre vonásokkal is. A szerzőnek számos ponton sikerült pontosítani a régebbi és újabb szakirodalom álláspontját. Különösen az események kronológiáját illetően tud felmutatni új és fontos eredményeket, úgymint az első zsidók Kiskunmajsán való letelepedésének, a 20. századi utódaik iparjogosítvány-bevonásának, a majsai zsidóknak a kömpöci gettóba, majd a szegedi gyűjtőtáborba való szállításának a források alapján korrigált időpontját. A szerző elsőként mutatott rá a kömpöci gettó négy évvel korábbi munkatábor funkciójára.

A táblázat, dokumentum és fénykép mellékletekkel is kiegészített dolgozat a levéltári források és a csekély számú vonatkozó szakirodalom, mellett a túlélők és szemtanúk visszaemlékezéseit is hasznosítja. A közösség tagjairól fellelhető információk teljességre törekvő összegyűjtése által a munkaszolgálatból és koncentrációtáborokból visszatértek számát is sikerült pontosítani.